

Suippuorapihlaja

Flikhagtorn

Crataegus rhipidophylla

Uhanalaisuusluokka (IUCN): erittäin uhanalainen (EN)

Uhanalainen (LSA 521/2021)

Luonnehdinta

Tylppöorapihlajaa (*C. monogyna*) muistuttava suippuorapihlaja on kesäkuussa kukkiva, 3–6 m korkea piikkinen pensas tai pieni puu, jonka latvus on pallomainen. Korvakkeet ovat pitkulaiset, suipot ja sahalaitaiset (tylppöorapihlajalla ehytlaitaiset). Lehtilapa on 3–5 cm pituinen, vastapuikea–vino-neliömäinen, parijakoinen–pariosainen, päältä vihreä, alta harmaanvihreä. Lehtiliuskat ovat suipot ja sahalaitaiset (tylppöorapihlajalla tylpät ja ehytlaitaiset). Lehtiruoti on 20–25 mm pitkä. Punainen hedelmä on munanmuotoinen–tynnyrimäinen.

Elinympäristö ja levinneisyys

Suippuorapihlaja kasvaa lehdoissa, lehtoniityillä, metsän- ja pellonreunuspensaikoissa, sekä tienvarsilla. Lajia tavataan harvalukuisena Ahvenanmaalla, Varsinais-Suomen saaristossa ja paikoin mantereella eteläisessä Suomessa.

Nykytila ja uhkatekijät

Suippuorapihlajan kasvupaikat ovat vähentyneet sopivien elinympäristöjen pensoittuessa ja kasvaessa umpeen laidunnuksen loputtua. Varjoisissa ja tiheissä pensaikoissa on uudistumisen ongelma ja monet esiintymät käsittävätkin yhden tai muutaman pensaan tai puun. Myös risteytyminen uhkaa suippuorapihlajaa. Noin puolet nykyisistä kasvupaikoista on suojeltu.

Hoitosuositukset

Valoa vaativa piikikäs suippuorapihlaja on hyötynyt laidunuksesta, kun karja on syönyt sen piikittömiä kilpailijoita. Suippuorapihlajan kasvupaikka voidaan pitää riittävän avoimena raivaamalla varovasti muita pensaita ja puita. Muun muassa Saaristomeren kansallispuiston kasvupaikkoja on hoidettu raivaamalla ja aloittamalla laidunnus uudelleen.

Lähteet

- Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T. & Uotila, P. (toim.). 1998. Retkeilykasvio. 4. uudistettu painos. Luonnontieteellinen keskusmuseo, Kasvimuseo, Helsinki. 656 s.
- Hämet-Ahti L., Palmen, A., Alanko P. & Tigerstedt, P.M.A. 1992. Suomen puu- ja pensaskasvio. 2. uudistettu painos. Dendrologian seura, Helsinki. 373 s.
- Väre, H. & Kiuru, H. 2006: Suomen puut ja pensaat. Metsäkustannus Oy, Hämeenlinna. 249 s.
- Korvenpää, T. 2012. Tylppöorapihlaja – *Crataegus monogyna* ja suippuorapihlaja – *Crataegus rhipidophylla*. Teoksessa: Rytteri, T., Kalliovirta, M. & Lampinen, R. (toim.). Suomen uhanalaiset kasvit. S. 129–131. Tammi, Helsinki.

Kuva: Terhi Rytteri